

Välfärdsplan för barn och unga

2021-2025

Larsmo, Pedersöre, Jakobstad, Nykarleby

Enligt barnskyddslagen (§ 12) skall en välfärdsplan för barn och unga göras upp och ses över minst vart fjärde år. I Jakobstadsregionen har de tidigare uppgjorda välfärdsplanerna utarbetats gemensamt för regionens kommuner Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad och Larsmo. Den första välfärdsplanen för barn och unga i regionen gjordes upp år 2010 och den andra 2016. Den nu utarbetade välfärdsplanen för barn och unga gäller för åren 2021-2025 och är också en gemensam regional plan. Välfärdsplanen skall godkännas av respektive kommuns fullmäktige.

Medlemmar i arbetsgruppen som utarbetat välfärdsplanen är:

Caroline Smedberg, Larsmo

Carola Holm-Palonen, Larsmo

Ann-Charlott Enlund, Nykarleby

Camilla Lasén, Jakobstad

Susann Rintamäki, Social och hälsovårdverket

Pia Kotanen, Social och hälsovårdverket

Anne Hynynen, Social och hälsovårdverket

Rolf Sundqvist, Pedersöre

Välfärdsplanen för barn och unga 2021-2025 överlämnas härmed till behandling i kommunerna. Därefter distribueras planen vidare till alla nämnder för implementering och vidare åtgärder inom respektive verksamhetsområde.

Larsmo den 11 december 2020

Utgångspunkter för arbetet

För arbetsgruppen har en central utgångspunkt varit att använda aktuella och relevanta utredningar som redan finns tillhanda. I utarbetande av välfärdsplanen har bl.a. följande material och informationskällor utnyttjats:

1. Utredningsarbete gjort som ett samarbete mellan kommunerna i Jakobstadsregionen och Karleby universitetscentrum Chydenius åren 2018-2019. Rapport: **Situationen för barn och unga i Jakobstadsregionen.** Anu-Riina Svenlin
2. Lapeprojektet, Program för utveckling av barn och familjetjänster. Rapport: **Barnets välmående som gemensamt uppdrag och målsättning. God praktik och kvalitet i planeringen av barn- och familjeservicen. En handbok för landskapet Österbotten.** Utarbetad av: Ann Backman, Terhi Korpi och Riku Niemistö (red.) https://innokyla.fi/sites/default/files/202006/LAPE%20handbok%20final_0.pdf
3. Utredningsarbete som berör Österbottens välfärdsområdes samkommun. **Beredning av samkommunen för Österbottens välfärdsområde. ARBETSGRUPPEN FÖR GRÄNSSNITT - SLUTRAPPORT**
<https://www.vaasankeskussairaala.fi/globalassets/hallinnon-tiedostot/primarvardsenheten/hyvinvointialuevalmistelu/valfardsomradesberedningens-slutrapporter-hyvinvointialuevalmistelun-loppuraportit.pdf>

Principer och fokusområden

Arbetsgruppen har utgått från följande fyra fokusområden då planen uppgjorts:

Att främja välfärden bland barn, unga och familjer

Fokus på barn, unga och familjer

Tjänsternas kvalitet och effektivitet

Förenhetligande av tjänster

Arbetsgruppen har använt Esbo stads välfärdsplan som modell då strukturen på planen uppgjorts. I välfärdsplanen för barn och unga i Jakobstadsregionen definieras för de fyra fokusområdena mål, åtgärder och uppföljning/utvärdering vilka ligger till grund då planen skall implementeras i regionens kommuner.

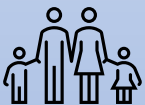
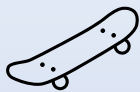
Planen omfattar inte många textsidor men de mål som är uppställda fordrar att kommunerna i regionen tillsammans tar ett aktivt grepp kring de fokusområden som lyfts fram. Utgångspunkten nu är att planen också skall följas upp varje år och vid behov skall nya mål och åtgärder fyllas på i välfärdsplanen. Behoven kan snabbt förändras och därför är föreliggande plan uppgjord så att revideringar och kompletteringar lätt kan göras enligt behov.

Utredningen och skapandet av samkommunen Österbottens välfärdsområde, den pågående social- och hälsovårdsreformen och coronapandemin har präglat och påverkat innehållet föreliggande välfärdsplan.

De pågående reformerna leder till att nya strukturer skapas och man kan inte förlita sig på att etablerade samarbetsformer mellan olika aktörer kommer att kunna fungera på samma sätt som tidigare. Ett aktivt grepp kommer att behövas i regionen då nya samarbetsorgan, servicekedjor och vårdtrappor skall utformas och vi behöver klargöra vilka gränssnitt som uppkommer.

1. Att främja välfärden bland barn och unga

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
<i>Alla barn och unga ska ha möjlighet att delta och påverka samt att ha en meningsfull fritid.</i>	Främja barns och ungas delaktighet i beslut som berör dem. Öka utbudet av hobbyverksamhet. Brett utbud så att alla hittar något som passar. Klubbverksamhet i anslutning till skoldagen. Regionalt samarbete. Låg tröskel. Ungdomsfullmäktiges verksamhet utvecklas. Samarbete regionalt. Utveckla möjligheter för familjer med stram ekonomi att ta del av kulturupplevelser och kursverksamhet.	Barn och unga tillfrågas om den verksamhet som ordnas för dem. Detta görs lokalt på lämpligt sätt. (sättet och metoden variera från kommun till kommun). Antalet deltagare och antal olika klubbar/olika typer av hobbyverksamhet. Ungdomsfullmäktige utvärderar årligen sin verksamhet och aktivitet. Anordnare av kulturverksamhet i kommunerna utvärderar sina möjligheter att ge familjer med stram ekonomi att ta del av kulturupplevelser.
<i>Ge barn, unga och familjer möjlighet att utnyttja kvalitativa e-tjänster som främjar välfärden</i>	Utveckla och ta i bruk lättillgängliga e-tjänster (t.ex. chatt-tjänster) som underlättar att ta kontakt och söka hjälp. Lättillgänglig information.	Statistik hemsidor och e-tjänster. Kan tas med som en del av en invånarenkät.
<i>Utöka synligheten av de stödformer som finns för familjerna.</i>	Tydliggöra tjänsterna, modern marknadsföring, esim. perustetaan virtuaalinen LAPE perhekeskus, jossa on koottuna lapsiperheille tarkoitettut tukimuodot kaikilta sektoreilta, ja josta saa nopeasti apua ja tietoa palveluista.	Utvärdering görs via respektive kommuns invånarenkät. Besökarstatistik hemsidor.

2. Fokus på barn, unga och familjer

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
       <i>Jämlikheten bland barn, unga och familjer förstärks.</i>	Madalletaan kielimuuria nuorille suunnatuissa palveluissa, kuten Fiilis. Lisätään vähävaraisten lapsiperheiden toimintamahdollisuuksia ja edistetään heidän yhdenvertaisuuttaan mm. informoimalla tukimahdollisuuksista. Tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Jämlikt bemötande oavsett sexuell identitet, religion, etnisk bakgrund och familjekonstellation.	Käyntimäärä Lasten harrastusmenoihin toimeentulotukea tai taloudellista tukea perhesosiaalityön/lastensuojelun avohuollon tukitoimena saaneiden lukumäärä Kontinuerlig gemensam uppföljning med alla parter (i första hand integrationsenheter, småbarnspedagogiken, skola, föreningar) Uppdaterad jämställdhets- och likabehandlingsplan. Årlig uppföljning inom alla organisationer.
<i>Lapsi, nuori ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja hoidon oikea-aikaisesti</i>	Panostetaan ennaltaehkäisevän työn koordinointiin, esim. koko alueen yhteinen ennaltaehkäisevän työn koordinaattori. Arvioidaan lapsen, nuoren ja perheen palvelun tarve viivytyksettä, tarvittaessa monitoimijaisesti. Tuetaan vanhemmuutta: matalan kynnyksen perheneuvonta ja murrosikäisten nuorten vanhempien tuki perheneuvolatoiminnan kehittämisen kautta. Lisätään ja kehitetään ryhmätoimintaa (Mm. vanhemmuus ensin, perhekoulu, tyttöjen ryhmä ym.)	Vireilletulon arviointi 100% 7 arkipäivän kuluessa Palvelutarpeen arviointi 100% 3 kk:n sisällä Käyntimäärät ja lasten/nuorten ikähaarukka perheterapeutin ja psykologin vastaanotoilla Ryhmien lukumäärä, osallistujamäärä, asiakkaiden jonotusaika ryhmätoimintaan.

Varhainen apu lasten, nuorten ja perheiden riippuvuusongelmissa sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisy

Regional drogförebyggande grupp jobbar på övergripande nivå. De kommunvisa drogförebyggande grupperna som jobbar konkret behöver aktiveras.

Vahvistetaan ja tehdään näkyväksi nuorille suunnattua päihdetyötä verkossa nuorten keskuudessa.

Jalkautetaan nuorille suunnattua päihdetyötä nuorisotalolle ja kouluihin.

Informoidaan vertaistukiryhmistä, joita alueella toimii.

Enkät bland åk 7-9 + Hälsa i skolan, Fiilis-statistik.

Enkät bland åk 7-9 + Hälsa i skolan, Fiilis-statistik.

Enkät bland åk 7-9 + Hälsa i skolan, Fiilis-statistik.

Lasten ja perheiden toimijuus palveluissa sekä niiden kehittämisessä ja arvioinnissa lisääntyy

Suunnitellaan ja vakiinnutetaan lasten, nuorten ja vanhempien osallistumistavat opiskeluhoultotyön suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Kehitetään, kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti asiakkailta saatua tietoa.

Asiakaspalautteet

Asiakaskyselyt, palautteet

3. Palvelujen laatu ja vaikuttavuus

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
<i>Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen laadun kehittäminen ja varmistaminen</i>	Varmistetaan riittävä määrä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että sivistystoimen ammattilaisia, jotta palvelujen määrä ja laatu vastaavat tarpeita Kehitetään toimintamalli miten toimitaan sen jälkeen kun koulu, päiväkotia tai muu yhteistyökumppani tekee lastensuojeluilmoituksen. Vakiinnutetaan systeeminen työote lastensuojelussa ja perhepalveluissa. Otetaan käyttöön asiakaspalautteet asiakasprosessien arvioimiseksi. Systemaattinen ostopalvelujen valvonta	Toimet/virat täytettyinä 100% Kansalliset suositukset asiakasmäärästä per ammattilainen (esim koulupsykologi, skolkuratorer, kouluterveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä jne) Palaute kouluista, päiväkodeista ja yhteistyökumppaneilta Asiakkaiden kokemus osallisuudestaan Viranomaisverkoston kokemus osallisuudestaan Palautteiden lukumäärä Valvontakäyntien lukumäärä
<i>Kvalitet i hobby- och fritidsverksamheten som ordnas av kommunerna för barn och ungdomar</i>	Samarbete regionalt (för professionella ledare, större utbud av verksamhet)	Ansvariga för ungdoms- och fritidsverksamheten i kommunerna träffas 1-2 gånger i året och utvärderar verksamheten. Enkät till deltagare och vårdnadshavare.
<i>Tiedolla johtaminen vahvistuu</i>	Hyödynnetään seuranta- ja tutkimustietoa sekä raportointia palvelujen kehittämisessä	Den regionala ledningsgruppen för barn, unga och familjer väljer årligen ut befintliga utvärderingar och analyserar resultaten ur ett regionalt perspektiv.

4. Förenhetligande av tjänster

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
<i>Information om alla tjänster inom ramen för barn, unga och familjers välfärd ska finnas lättillgängligt.</i>	Information om tjänster och vart man ska vända sig ska tydliggöras på social- och hälsovårdsverkets hemsidor (senare Österbottens välfärdsområdes hemsida) samt kommunernas hemsidor.	Vid förändringar, kontinuerlig uppföljning av tjänsteproducenterna, som ansvarar för informationsgången till invånarna.
<i>Yhtenäisiä toimintamalleja lasten, nuorten ja perheiden palveluissa</i>	Toimeenpannaan ja laajennetaan Lapset puheeksi menetelmän käyttöönotto. Utbildning i "Lapset puheeksi" på båda språken.	Koulutettujen lukumäärä

Det fortsatta arbetet och uppföljning av välfärdsplanen

Arbetsgruppen föreslår följande gällande implementering och uppföljning av planen:

- En regional ledningsgrupp för barn, unga och familjer bildas för Jakobstadregionen. Ledningsgruppen koordinerar det fortsatta arbetet och uppföljningen av välfärdsplanen. (Ledningsgruppen ersätter den nuvarande regionala styrgruppen för elevhälsa)
- Hur välfärden bland barn och unga ser ut i regionen samt hur planens målsättningar förverkligats rapporteras årligen via samarbetsnämnden till respektive kommun.
- Arbetsgruppen föreslår att välfärdsplanen följs upp med ett gemensamt regionalt seminarium hösten 2021 där en diskussion förs kring hur kommunerna arbetar med de målsättningar som lyfts fram i planen. Vi behov revideras och kompletteras planen efter seminariet.
- Speciell uppmärksamhet riktas år 2021 på befintliga och nya gränssnitt som uppkommer då Österbottens välfärdsområde bildas.

För att vi ska kunna förbättra barn och ungas välfärd behövs en tydlig ansvarsfördelning som berör alla som på ett eller annat sätt arbetar för barn och ungas välfärd.